

ДСНС
КИЄВА

ЛЕКЦІЯ НА ТЕМУ:

**«ОПЕРАТИВНІ ДІЇ ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ ТА ПІДРОЗДІЛІВ ОРС
ЦЗ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПОЖЕЖНО-РЯТУВАЛЬНИХ, АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНИХ ТА ІНШИХ
НЕВІДКЛАДНИХ РОБІТ»**

ДОПОВІДАЧ:

ПОЛКОВНИК СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

МИКОЛА ВОЙТОВИЧ

ПЛАН ПРОВЕДЕННЯ ЛЕКЦІЇ:

1. Розгляд КОДЕКСУ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ, як основного НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО АКТУ, який РЕГЛАМЕНТУЄ РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ ТА ЛІКВІДАЦІЯ ЇХ НАСЛІДКІВ;
2. ПОРЯДОК ДІЙ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ СИЛАМИ ВІДПОВІДНО ПІД ЧАС ВИНИКНЕННЯ НС ВІДПОВІДНО СТАТУТУ ДІЙ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ ТА ПІДРОЗДІЛІВ ОПЕРАТИВНО-РЯТУВАЛЬНОЇ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ;
3. ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ПІД ЧАС ГАСІННЯ ПОЖЕЖ ВІДПОВІДНО ДО СТАТУТУ ДІЙ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ ТА ПІДРОЗДІЛІВ ОПЕРАТИВНО-РЯТУВАЛЬНОЇ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ПІД ЧАС ГАСІННЯ ПОЖЕЖ

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ ПІД ЧАС ЛІКВІДАЦІЇ НС ВКЛЮЧАЮТЬ В СЕБЕ:

- 1) ОРГАНІЗАЦІЮ ТА УПРАВЛІННЯ АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНИМИ ТА ІНШИМИ НЕВІДКЛАДНИМИ РОБОТАМИ;
- 2) РОЗВІДКУ РАЙОНІВ, ЗОН, ДІЛЯНОК, ОБ'ЄКТІВ ПРОВЕДЕННЯ РОБІТ З ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ;
- 3) ВИЗНАЧЕННЯ ТА ЛОКАЛІЗАЦІЮ ЗОНИ НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ;
- 4) ВИЯВЛЕННЯ ТА ПОЗНАЧЕННЯ РАЙОНІВ, ЯКІ ЗАЗНАЛИ РАДІОАКТИВНОГО, ХІМІЧНОГО ЗАБРУДНЕННЯ ЧИ БІОЛОГІЧНОГО ЗАРАЖЕННЯ (КРІМ РАЙОНІВ БОЙОВИХ ДІЙ);
- 5) ПРОГНОЗУВАННЯ ЗОНИ МОЖЛИВОГО ПОШИРЕННЯ НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ ТА МАСШТАБІВ МОЖЛИВИХ НАСЛІДКІВ;
- 6) ЛІКВІДАЦІЮ АБО МІНІМІЗАЦІЮ ВПЛИВУ НЕБЕЗПЕЧНИХ ЧИННИКІВ, ЯКІ ВИНИКЛИ ВНАСЛІДОК НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ;
- 7) ПОШУК ТА РЯТУВАННЯ ПОСТРАЖДАЛИХ, НАДАННЯ ЇМ ЕКСТРЕНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ І ТРАНСПОРТУВАННЯ ДО ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я;
- 8) ЕВАКУАЦІЮ АБО ВІДСЕЛЕННЯ ПОСТРАЖДАЛИХ;
- 9) ЗДІЙСНЕННЯ У МЕЖАХ ПОВНОВАЖЕНЬ, ВИЗНАЧЕНИХ ЗАКОНОМ, ЗАХОДІВ ПРОТИМІННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ;

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ ПІД ЧАС ЛІКВІДАЦІЇ НС ВКЛЮЧАЮТЬ В СЕБЕ:

- 10) САНІТАРНУ ОБРОБКУ НАСЕЛЕННЯ ТА СПЕЦІАЛЬНУ ОБРОБКУ ОДЯГУ, ТЕХНІКИ, ОБЛАДНАННЯ, ЗАСОБІВ ЗАХИСТУ, БУДІВЕЛЬ, СПОРУД І ТЕРИТОРІЙ, ЯКІ ЗАЗНАЛИ РАДІОАКТИВНОГО, ХІМІЧНОГО ЗАБРУДНЕННЯ ЧИ БІОЛОГІЧНОГО ЗАРАЖЕННЯ;
- 11) НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ПОСТРАЖДАЛИМ, ЗДІЙСНЕННЯ САНІТАРНО-ПРОТИЕПІДЕМІЧНИХ ЗАХОДІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САНІТАРНОГО ТА ЕПІДЕМІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ НАСЕЛЕННЯ В РАЙОНІ ВИНИКНЕННЯ НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ ТА МІСЦЯХ ТИМЧАСОВОГО РОЗМІЩЕННЯ ПОСТРАЖДАЛИХ;
- 12) ЗАПРОВАДЖЕННЯ ОБМЕЖУВАЛЬНИХ ЗАХОДІВ, ОБСЕРВАЦІЇ ТА КАРАНТИНУ;
- 13) НАДАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ТА МАТЕРІАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ ПОСТРАЖДАЛИМ, ПРОВЕДЕННЯ ЇХ МЕДИКО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ;
- 14) ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ В ЗОНІ НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ;
- 15) ПРОВЕДЕННЯ ПЕРШОЧЕРГОВОГО РЕМОНТУ ТА ВІДНОВЛЕННЯ РОБОТИ ПОШКОДЖЕНИХ ОБ'ЄКТІВ ЖИТТЄЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ, ТРАНСПОРТУ І ЗВ'ЯЗКУ;
- 16) ЗДІЙСНЕННЯ ЗАХОДІВ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ПОСТРАЖДАЛИХ ВНАСЛІДОК НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ;
- 17) ПРОВЕДЕННЯ ІНШИХ РОБІТ ТА ЗАХОДІВ ЗАЛЕЖНО ВІД ХАРАКТЕРУ ТА ВИДУ НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ.

ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ АРІНР

1. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА РЕГЛАМЕНТ:

- **Авіаційний пошук:** Організовується ДСНС та здійснюється суб'єктами цивільного захисту згідно з компетенцією.
- **Нормативна база:** Роботи проводяться відповідно до інструкцій, статутів та правил, затверджених центральними органами влади.
- **Режим робіт:** Максимально стислі строки, безперервність до повного завершення, повне використання ресурсів та дотримання правил безпеки.

2. ЗАЛУЧЕННЯ СИЛ ТА ЗАСОБИ:

- **Додаткові сили:** До ліквідації можуть залучатися курсанти (особи, що навчаються) закладів освіти системи ДСНС.
- **Транспортні переваги:** Спецтранспорт має право на безперешкодний проїзд та позачергове придбання пального.
- **Спецдозволи:** Дозвіл на рух великогабаритної техніки видається Нацполіцією невідкладно (протягом 1 години) без додаткових погоджень.

3. ВІДШКОДУВАННЯ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ:

- **Матеріальні збитки:** Збитки, завдані майну внаслідок проведення АРІНР, силами цивільного захисту не відшкодовуються.
- **Шкода здоров'ю/майну:** Відшкодування шкоди, заподіяної під час робіт, регулюється Главою 17 Кодексу ЦЗ України.
- **Витрати на роботи:** Витрати сил ЦЗ на проведення окремих робіт можуть бути відшкодовані згідно із законом.

ОРГАНІЗАЦІЯ ГАСІННЯ ПОЖЕЖІ

ОРГАНІЗАЦІЮ ГАСІННЯ ПОЖЕЖІ ТА КЕРІВНИЦТВО СИЛАМИ, ЯКІ ЗАЛУЧАЮТЬСЯ ДЛЯ ЦЬОГО, ЗДІЙСНЮЄ КЕРІВНИК ГАСІННЯ ПОЖЕЖІ. КЕРІВНИЦТВО ГАСІННЯМ ПОЖЕЖІ ЗДІЙСНЮЄ СТАРША ЗА ПОСАДОЮ ОСОБА ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ОРГАНУ (У РАЗІ ЙОГО УТВОРЕННЯ) АБО ПОЖЕЖНО-РЯТУВАЛЬНОГО ПІДРОЗДІЛУ ЦЕНТРАЛЬНОГО ОРГАНУ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ, ЩО РЕАЛІЗУЄ ДЕРЖАВНУ ПОЛІТИКУ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ, ЯКА ПРИБУЛА ДО МІСЦЯ ПОЖЕЖІ І МАЄ ДОПУСК ДО САМОСТІЙНОГО ВИКОНАННЯ ОBOB'ЯЗКІВ КЕРІВНИКА ГАСІННЯ ПОЖЕЖІ.

НА ОБ'ЄКТАХ ТА ТЕРИТОРІЯХ, ДЕ УТВОРЕНІ ВІДОМЧІ ПОЖЕЖНО-РЯТУВАЛЬНІ ПІДРОЗДІЛИ, КЕРІВНИЦТВО ГАСІННЯМ ПОЖЕЖІ ЗДІЙСНЮЄ СТАРША ЗА ПОСАДОЮ ОСОБА ВІДПОВІДНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ОРГАНУ АБО ЙОГО ПІДРОЗДІЛУ, ЯКА ПРИБУЛА ДО МІСЦЯ ПОЖЕЖІ.

УСІ ПОЖЕЖНО-РЯТУВАЛЬНІ ПІДРОЗДІЛИ, ЩО ЗАЛУЧАЮТЬСЯ ДО ГАСІННЯ ПОЖЕЖІ, ПІДПОРЯДКОВУЮТЬСЯ КЕРІВНИКУ ГАСІННЯ ПОЖЕЖІ.

НІХТО НЕ МАЄ ПРАВА ВТРУЧАТИСЯ В ДІЯЛЬНІСТЬ КЕРІВНИКА ГАСІННЯ ПОЖЕЖІ.

ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ

Систему управління в НС складають:

- органи управління - безпосередні (керівник робіт із НС і Штаб з ліквідації НС) та координуючі (спеціальна комісія з ліквідації наслідків НС, комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та НС);
- пункти управління (стаціонарні та пересувні) та центри управління в НС;
- системи зв'язку та інформатизації.

Для безпосередньої організації і координації АРІНР з ліквідації наслідків НС утворюється Штаб з ліквідації НС, який є робочим органом Керівника робіт із НС.

Організація роботи Штабу з ліквідації НС здійснюється відповідно до Положення про штаб з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 26 грудня 2014 року № 1406, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 16 січня 2015 року за № 47/26492.

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ УПРАВЛІННЯ

- ПІДТРИМАННЯ ПОСТІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ ДО ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ЗА ПРИЗНАЧЕННЯМ;
- ЗАВЧАСНЕ ПЛАНУВАННЯ ДІЙ ПІДРОЗДІЛІВ ОРС ЦЗ;
- БЕЗПЕРЕРВНЕ ЗБИРАННЯ ТА ВИВЧЕННЯ ДАНИХ ПРО ОБСТАНОВКУ В РАЙОНІ НС;
- СВОЄЧАСНЕ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ТА ДОВЕДЕННЯ ЇХ ДО ПІДЛЕГЛИХ;
- ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ ТА ПІДПОРЯДКОВАНИХ ЇМ СИЛ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ;
- ПІДГОТОВКА ПІДРОЗДІЛІВ ОРС ЦЗ ДО ПРОВЕДЕННЯ АРІНР;
- ОРГАНІЗАЦІЯ ВСЕБІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДРОЗДІЛІВ ОРС ЦЗ, ЗАЛУЧЕНИХ ДО ВИКОНАННЯ РОБІТ, ТА ПІДТРИМАННЯ НАЛЕЖНОГО РІВНЯ МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО СТАНУ ЦИХ ПІДРОЗДІЛІВ.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ АРІНР ПРИ ЛІКВІДАЦІЇ НС

1. ГОЛОВНА МЕТА ТА ПРИНЦИПИ:

- ПРИПИНЕННЯ ДІЇ НЕБЕЗПЕЧНИХ ФАКТОРІВ, РЯТУВАННЯ ЛЮДЕЙ ТА ЛОКАЛІЗАЦІЯ ЗОНИ НС.
- РОБОТИ ПРОВОДЯТЬСЯ БЕЗПЕРЕРВНО ДО ПОВНОГО ЗАВЕРШЕННЯ З ДОТРИМАННЯМ ЗАХОДІВ БЕЗПЕКИ.

2. ЕТАПИ ПРОВЕДЕННЯ РОБІТ:

- ОПОВІЩЕННЯ ТА ВИЇЗД: ПРИЙОМ ІНФОРМАЦІЇ ДИСПЕТЧЕРОМ - СИГНАЛ «ТРИВОГА» (АБО «ЗБІР-АВАРІЯ») - ВИЇЗД У НОРМАТИВНИЙ ЧАС НАЙКОРОТШИМ МАРШРУТОМ.
- РОЗВІДКА ТА РОЗГОРТАННЯ: ОЦІНКА ОБСТАНОВКИ (ЗОКРЕМА З ПОВІТРЯ) ТА РОЗГОРТАННЯ СИЛ ЗА РІШЕННЯМ КЕРІВНИКА РОБІТ ІЗ НС.
- РЯТУВАЛЬНІ РОБОТИ (ПРІОРИТЕТ): ПОШУК, ДЕБЛОКУВАННЯ, НАДАННЯ ДОМЕДИЧНОЇ ТА ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ, ПІДГОТОВКА ДО ЕВАКУАЦІЇ.
- ЛОКАЛІЗАЦІЯ ТА ЛІКВІДАЦІЯ: ІЗОЛЯЦІЯ ДЖЕРЕЛ НЕБЕЗПЕКИ, НЕЙТРАЛІЗАЦІЯ ХІМІЧНИХ РЕЧОВИН, РОЗБИРАННЯ КОНСТРУКЦІЙ ТА СПЕЦІАЛЬНІ РОБОТИ.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ АРІНР ПРИ ЛІКВІДАЦІЇ НС

3. ОСОБЛИВОСТІ РЕАГУВАННЯ ЗА ВИДАМИ НС:

- ЗАВАЛИ: ЗОСЕРЕДЖЕННЯ НА ПОРЯТУНКУ ЛЮДЕЙ ТА РОЗЧИЩЕННІ ПРОХОДІВ.
- РХБ ЗАБРУДНЕННЯ: ПЕРШОЧЕРГОВЕ ВВЕДЕННЯ ПІДРОЗДІЛІВ ЗАХИСТУ, РОЗГОРТАННЯ ПУНКТІВ СПЕЦОБРОБКИ.
- ПОВЕНІ: ЕВАКУАЦІЯ НАСЕЛЕННЯ ТА РЯТУВАННЯ НА ВОДІ.

4. ЗАВЕРШЕННЯ ТА ЗАМІНА СИЛ:

- ЗАМІНА ОСОБОВОГО СКЛАДУ ПРОВОДИТЬСЯ БЕЗПОСЕРЕДНЬО НА РОБОЧИХ МІСЦЯХ ДЛЯ БЕЗПЕРЕРВНОСТІ РОБІТ.
- РІШЕННЯ ПРО ЗАКІНЧЕННЯ АРІНР ПРИЙМАЄ КЕРІВНИК РОБІТ ІЗ НС ПІСЛЯ ПОВНОГО ОГЛЯДУ ЗОНИ.
- ЗБІР СИЛ, ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНИХ МАТЕРІАЛІВ ТА ПОВЕРНЕННЯ ДО МІСЦЬ ДИСЛОКАЦІЇ.

ОПЕРАТИВНІ ДІЇ ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ ТА ПІДРОЗДІЛІВ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПОЖЕЖНО-РЯТУВАЛЬНИХ РОБІТ

ОПЕРАТИВНІ ДІЇ ПІД ЧАС ГАСІННЯ ПОЖЕЖ - ОРГАНІЗОВАНЕ ЗАСТОСУВАННЯ СИЛ І ЗАСОБІВ ПОЖЕЖНО-РЯТУВАЛЬНИХ ПІДРОЗДІЛІВ, СПРЯМОВАНЕ НА РЯТУВАННЯ ЛЮДЕЙ ТА ГАСІННЯ ПОЖЕЖ

ОСОБИ, ЗАЛУЧЕНІ ДО ОПЕРАТИВНИХ ДІЙ ПІД ЧАС ГАСІННЯ ПОЖЕЖ, ПОВИННІ ДОТРИМУВАТИСЯ ВИМОГ ОХОРОНИ ТА БЕЗПЕКИ ПРАЦІ.

1. Розвідка пожежі;
2. Рятування людей і евакуація майна на пожежі;
3. Оперативне розгортання сил і засобів;
4. Гасіння пожежі;
5. Виконання спеціальних робіт;
6. Згортання сил і засобів;
7. Повернення до місця постійної дислокації.